

Wiadomości

Za nami dziewiąte posiedzenie Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Wielkopolski. – Siłą tego gremium są ludzie, którzy reprezentują różne interesy i sektory życia społecznego: od samorządowców, przez przedsiębiorców, a na organizacjach obywatelskich skończywszy – przypomina Marszałek Marek Woźniak. Przedstawiciele różnych środowisk zajmują się – najkrócej rzecz ujmując – czuwaniem nad racjonalnym wydatkowaniem środków z Funduszy Europejskich, będących w gestii Zarządu Województwa. Tak by proces ten przebiegał sprawnie oraz pod kontrolą społeczną.

Liderzy

Jedną z kluczowych spraw poruszanych na poniedziałkowym posiedzeniu była transformacja Wielkopolski Wschodniej, która w ogromnej mierze jest zasilana pieniędzmi unijnymi. O tym, jak przebiegało jej wdrażanie w 2023

rok, a więc w pierwszym roku od ogłoszenia konkursów, mówił Maciej Sytek, Prezes Agencji Rozwoju Regionalnego w Koninie.

Wielkopolska jest liderem wdrażania Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST), na tle pięciu regionów w kraju – wynika z danych Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Aż 65% środków w stosunku do całej alokacji FST zaplanowano w naborach (zakończonych i planowanych) do końca 2024 roku.

Jak te procenty przekładają się na realną pomoc dla subregionu konińskiego? Przede wszystkim

pierwsze konkursy unijne z puli FST już zostały rozstrzygnięte. To oznacza, że doczekaliśmy się pierwszych beneficjentów. Pomoc otrzymają m.in. przedsiębiorcy na wsparcie inwestycji MŚP oraz samorządowcy na projekty termomodernizacyjne, ale także szkolnictwo wyższe i sektor społeczny. Rozpoczyna się także jeden z flagowych programów FST. Ten skierowany jest do ponad 2 tys. górników i energetyków, którzy w wyniku transformacji energetycznej stracą bądź już stracili pracę w ZE PAK S.A. (dawniej: Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S.A.). Będą oni mogli skorzystać z szerokiego wachlarza wsparcia, by znaleźć zatrudnienie albo założyć własną firmę.

Kryteria

Przypomnijmy, że FST jest częścią programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, będącego w dyspozycji Zarządu Województwa Wielkopolskiego. Z tego źródła finansowane są także konkursy dotacyjne dla całej Wielkopolski. W najbliższym półroczu czeka nas potężna porcja europejskiego wsparcia z programu regionalnego. Najpierw jednak Komitet Monitorujący musiał zatwierdzić kryteria wyboru projektów. Już niebawem będą mogły zostać ogłoszone konkursy z następujących obszarów: wsparcie działalności B+R, e-zdrowie i telemedycyna, wsparcie pracowników i pracodawców, integracja społeczna oraz infrastruktura ochrony zdrowia.

Polityka spójności

Rozwój Wielkopolski przez ostatnie lata nie byłby możliwy bez polityki spójności, z której finansowany jest budżet kolejnych programów regionalnych. Dziś była okazja do wysłuchania raportu na ten temat, który co trzy lata publikuje KE.

– Polityka spójności ma kluczowe znaczenie dla przyszłości Europy – mówiła Severina Markova z KE, podkreślając, że jest to główna polityka inwestycyjna UE, której adresatem są wszystkie regiony, w tym Wielkopolska.

Wystarczy spojrzeć na dane z ostatnich 20 lat. Od czasu przystąpienia do UE w 2004 r. PKB na mieszkańca w środkowo-wschodnich państwach członkowskich wzrósł z 52% średniej UE na głowę

mieszkańca do prawie 80% w 2021 roku. W przypadku Wielkopolski z 50% w 2004 roku do 84% obecnie. To znaczące osiągnięcie! Polityka spójności pomogła również regionom w tworzeniu miejsc pracy i poprawie jakości życia. Dla przykładu, kiedy Polska przystępowała do Unii Europejskiej, stopa bezrobocia rejestrowanego wynosiła 19%, a dziś wynosi 5%. W Wielkopolsce spadła z kolei z 16% do 3%.

Pieniądze unijne z polityki spójności odgrywają kluczową rolę we wspieraniu inwestycji publicznych (średnio 13% i 51% inwestycji rządowych w słabiej rozwiniętych państwach członkowskich, w tym Polski).

Polityka spójności to nie tylko zwiększanie PKB, ale i wzmacnianie demokracji poprzez dbanie o praworządność, przejrzystość i integrację społeczeństwa

Co nas czeka w najbliższych latach? Z prognoz wynika, że polityka spójności większy wpływ będzie odgrywała w regionach słabiej rozwiniętych. Przypomnijmy, że Wielkopolska jest już w grupie regionów przejściowych, a więc lepiej rozwiniętych. Co to oznacza w praktyce? Dzięki programom polityki spójności na lata 2014–2020 i 2021–2027 wskaźnik PKB do 2030 będzie wyższy.

– Regiony powinny pozostać głównym podmiotem realizacji polityki spójności, z gwarancją adekwatnego wsparcia finansowego na realizację jej celów, takich jak przeciwdziałanie i adaptacja do zmian klimatu, transformacja energetyczna, redukcja negatywnych zmian demograficznych, wzrost jakości i dostępności do kluczowych usług społecznych czy przeciwdziałanie wykluczeniu –

uważa Marszałek Marek Woźniak.

STEP, czyli co?

Dziś zaprezentowano także założenia platformy STEP. To nowa inicjatywa KE, która pozwoli łączyć finansowanie pochodzące z unijnego budżetu, aby mobilizować inwestycje w deep tech i technologie cyfrowe oraz czyste technologie i biotechnologie. Są one niezbędne, by UE mogła utrzymać przewagę konkurencyjną w tych strategicznych sektorach. Ważnym elementem STEP są zachęty finansowe mające przekierować środki polityki spójności na inwestycje we wspomniane technologie krytyczne. Będą również możliwe inwestycje w duże przedsiębiorstwa.